

Regisseur Emerald Fennell prijst het wrede verhaal van 'Wuthering Heights' aan als 'romantisch'. Hoe dan?

Floortje Smit, de Volkskrant, 11.02.2026

De hoofdpersonen van het boek 'Wuthering Heights' van Emily Brontë zijn gemeen, op het sadistische af. Toch omarmt regisseur Emerald Fennell in haar nieuwe verfilming volledig de verknipte reputatie van 'het meest romantische liefdesverhaal aller tijden'. Wat wil Fennell daar anno 2026 mee zeggen?

Het was liefde op het eerste gezicht. Regisseur Emerald Fennell was 14 jaar toen ze Wuthering Heights moest lezen voor een schoolopdracht. 'Dus ik ging er uiteraard van uit dat het dodelijk saai zou zijn', zegt ze in een interview via Zoom. 'Maar ik was verbijsterd. De wreedheid, de liefde: ik had er zo'n emotionele en fysieke reactie op.'

Wat zij toen precies las, is nu te zien in de bioscoop. Met 'Wuthering Heights' wil ze de ervaring die zij had als tiener op het scherm brengen. De aanhalingstekens moeten benadrukken dat ze niet de ultieme verfilming van deze klassieker wilde maken, maar dat dit een puur persoonlijke interpretatie is.

Boosaardige, sexy Heathcliff

En die is... wild. Fennells 'Wuthering Heights' is een barok sprookje in overdrive. Met een manipulatieve, egocentrische Cathy en een boosaardige, sexy Heathcliff, de weesjongen met wie Cathy opgroeit en met wie ze in een ongrijpbare relatie van aantrekken en afstoten verzeild raakt, tot de dood erop volgt.

Fennell (Promising Young Woman, Saltburn) brengt de klassieker uit de literaire canon terug tot deze uitgebende kern: een gepassioneerde romance boordevol machtsspelletjes, die zich wel en niet laat beteugelen door verstandigere keuzen voor comfort en veiligheid. Rücksichtslos heeft ze personages en verhaallijnen geschrapt en heeft ze juist vet aangezette erotiek toegevoegd. Cathy masturbeert in de ruige natuur van Yorkshire. Er is sadomasochisme en voyeurisme, vingers glijden suggestief door eierstruif, een slak trekt een spoor.

Wat een heerlijke leeftijd is het toch, 14. Dan ben je nog niet cynisch over romantiek en seksueel broeit er van alles. Bij herlezing moest Fennell toch erkennen dat al die seks die ze zich had ingebeeld, niet letterlijk op papier stond.

'Een groot deel van het maken van deze film draaide om het uitleven van een persoonlijke fantasie – ik heb bij dit boek altijd wanhopig naar een catharsis verlangd', vertelt ze. 'Voor mij is Wuthering Heights een ongelooflijk

verontrustend erotisch boek. Geen liefdesromannetje, niet vrolijk of veilig, maar grensoverschrijdend als het over seks gaat. Ik heb me laten inspireren door Quentin Tarantino, die ons in Once Upon a Time in Hollywood en Inglourious Basterds ook een ontleding gunde die de werkelijkheid ons niet heeft gegeven.'

Messen geslepen

Kom daar maar mee aan bij de Wuthering Heights-puristen. Die hebben de messen al geslepen na het verschijnen van de eerste wilde trailer in september. Heathcliff – 'een zigeuner' in het boek – was te wit. Cathy was te oud. De overdadige kostuums en decors kloppen voor geen meter met de tijd.

Maar vooral: hoezo durft Fennell dit materiaal nog te presenteren als campy romantiek? Heeft ze dan niéts van het boek begrepen? De personages van Emily Brontë zijn koud en genadeloos. Hun relatie is een obsessie, gekmakend in de letterlijke zin van het woord. Het gaat niet over allesoverstijgende liefde, maar over allesoverstijgende wreedheid. Wie alleen wegzwijmelt bij lyrische romantische verklaringen ('Whatever our souls are made of, his and mine are the same') kiest ervoor te negeren dat de romantische held de vrouw met wie hij uiteindelijk trouwt mishandelt en haar hond ophangt. De klassieker is één grote rode-vlaggenparade.

Vulgaire verdorvenheid

Toen Wuthering Heights in 1847 uitkwam, werd het ook helemaal niet geïnterpreteerd als liefdesverhaal. Kleine greep uit de recensies: vulgaire verdorvenheid. Volstrekt verwerpelijk. Grof en onaangenaam. Vreemd.

Lees het nu en het is nog steeds ongrijpbaar. Wat is dat tussen die twee, waardoor ze afkoersen op destructie? Oprechte liefde of een bedwelmend machtsspel? Kán Cathy niet voor haar hart kiezen, of is ze een verwende snob die meer geïnteresseerd is in geld en aanzien? Moeten we geloven dat Heathcliff kwaadaardig is van nature, of zo gemaakt door de wreedheid van anderen?

Wil Brontë iets zeggen over de positie van de vrouw? Is het een verkapt protest tegen slavernij?

De auteur heeft haar roman zo boordevol aanwijzingen en thema's gestopt dat die zich na bijna 200 jaar nog steeds plooit naar de lezer, die vooral zijn eigen opvattingen weerspiegeld zal zien. Het is een slim, gelaagd, weerbarstig boek.

Groots melodrama

Dat het de reputatie kreeg van liefdesverhaal komt – het zal eens niet – door Hollywood. De eerste

adaptatie werd gemaakt in 1939, toen groots melodrama in de bioscoop prettig escapisme moest bieden in politiek roerige tijden. Wuthering Heights van regisseur William Wyler werd zo schaamteloos romantisch: de liefde tussen Cathy (Merle Oberon) en Heathcliff (Laurence Olivier) werd neergezet als zo intens dat die de dood overstijgt.

‘Het meest romantische liefdesverhaal voor deze tijd... of alle tijden!’, zo werd de film in de markt gezet. Akelige eigenschappen? De vernederde weesjongen die in het boek uit is op wraak en vernietiging is hier vooral een romantische held. Hooguit kun je het personage van Cathy zien als een waarschuwing voor wispelturige meisjes: je moet voor je hart kiezen en mannen niet zo gek maken, omdat dat uiteindelijk ieders ondergang betekent.

Ruim dertig keer werd Wuthering Heights verfilmd, iedere keer weer door makers die het verhaal aanpassen, omstandigheden verzachten en psychologiseren om het enigszins in het romantische malletje te laten passen. Met wisselend succes.

Het leuke is dat die verfilmingen daardoor ook steeds iets zeggen over de heersende opvattingen over liefde en romantiek. In de herfst die volgde op de ‘summer of love’ bijvoorbeeld, toen de gevierde vrije liefde van 1969 haar utopische glans begon te verliezen, is de hartstocht in Wuthering Heights (1970) vooral iets dat zich niets aantrekt van heersende normen en uitgroeit tot een vernietigende natuurkracht. Timothy Daltons Heathcliff is al onaangenamer dan die uit 1939, maar dat wordt nog neergezet als ‘gepassioneerd’. Smijt hij Cathy tegen een muur, zwellen de violen aan en wordt het bijna zoenen.

Ralph Fiennes als ijskoude Heathcliff

Regisseur Peter Kosminsky kwam in 1992 met een deprimerende, nihilistische verfilming, waarin de psychologische littekens van de geliefden hen tot elkaar veroordelen. Niks held: de indringende blauwe ogen van Ralph Fiennes ten spijt is zijn Heathcliff zo koud en kwaadaardig dat het Steven Spielberg inspireerde hem daarna te casten als nazi in Schindler’s List.

De fraaie verfilming (2011) van regisseur Andrea Arnold nuanceert dat beeld weer. Ze vertelt het verhaal vanuit Heathcliffs oogpunt, en castte, als eerste, een acteur van kleur voor de rol. Het past bij dan de opkomende aandacht voor diversiteit en benadrukt een genegeerd aspect uit Brontës roman: wreedheid tegen De Ander kan alleen maar meer wreedheid voortbrengen. Maar hoe sprookjesachtig is het dan nog? Heathcliff is zo getraumatiseerd dat zijn afhankelijkheidspositie en zijn liefde voor Cathy ongemakkelijk met elkaar verweven zijn.

Je zou zeggen: dit alles bewijst dat je niet trouw kunt zijn aan de personages én nog romantische chocola kunt maken van Wuthering Heights. Maar dan komt Fennell. Net als de versie uit 1939 wordt haar interpretatie in de promotiecampagne neergezet als ‘het meest romantische liefdesverhaal aller tijden’. De poster knipoogt opzichtig naar dat ándere ironieloze melodrama uit die tijd: Gone with the Wind (1939). ‘Ik wil dat je zo hard huult dat je ervan moet kotsen’, zei Fennell eerder in een interview met de website Fandango. ‘Het is geen film om in stilte te bekijken’, stelde Robbie voor de première in Londen. ‘Dus alsjeblieft: hap naar adem, piep, schreeuw, snik, maak geluid en geniet ervan.’

Kijk naar het succes van series als Bridgerton en Heated Rivalry en je moet toch concluderen: dit is vol in de postcoronatijdgeest, waarin we schamteloze romantiek en hitsige lichamelijkeheid op het scherm geestdriftig omarmen. Fennell wil escapisme bieden in deze turbulente tijden.

Maar hoe dan, met deze personages?

Ook Fennell verzacht het verhaal. Omstandigheden, buitenstaanders en misverstanden zetten de tragedie in gang, niet (alleen) hun eigen kille keuzen. Maar ze laat de geliefden gewoon onaangenaam en weerbarstig zijn.

‘Radicaal immoreel’

‘Waar ik juist zo veel van houd, is dat Brontë radicaal immoreel is’, benadrukt ze. ‘Ze is bruto eerlijk over haar personages. Ik geloof dat onze tolerantie voor slecht gedrag nog altijd vrij beperkt is, zeker als het om vrouwen gaat. Cathy is wild en ik geloof niet dat Brontë daar alleen mee bedoelde dat ze over de heide rent, zoals dat vaak wordt verbeeld. Ze is emotioneel wild, grillig, sadistisch. Ze daagt mensen uit zodat ze hun genegenheid weer moet terugwinnen. Het is een fascinerend personage in wie je nu nog mensen kunt herkennen. En hetzelfde geldt voor Heathcliff. Hij is wraakzuchtig, in zichzelf gekeerd, gemeen, overgevoelig.’

Types kortom, die je tegenwoordig na één date al aan de kant zou zetten, omdat je zo weer verder zou kunnen swipen op datingsites, op zoek naar iets beters. Maar dat ze volstrekt niet aantrekkelijk zijn als romantische partners, is juist het romantische.

‘Wat Brontë laat zien is dat er tussen hen slechts begrip en vergeving bestaat. Geen van beiden stoort zich aan de ander tekortkomingen van de ander. En dát maakt het een liefdesverhaal. Zo verschrikkelijk zijn, en dan iemand vinden die dat niet erg vindt: dat is waar we vandaag de dag allemaal nog steeds op hopen.’